

DUMINICA A 4-A DIN POST

a Sfântului Ioan Scărarul

APOSTOL. EVREI 6, 13-20 ; EFESENI 5, 8-19

Fraților, Dumnezeu, când a dat făgăduință lui Avraam, de vreme ce n-avea pe nimeni mai mare, pe care să Se jure, S-a jurat pe Sine Însuși, zicând: «Cu adevărat, binecuvântând te voi binecuvânta, și înmulțind te voi înmulți». Și așa, având Avraam îndelungă-răbdare, a dobândit făgăduința. Pentru că oamenii se jură pe cel mai mare și jurământul ca cheazășie este sfârșitul oricărei neînțelegeri. În aceasta, Dumnezeu voind să arate și mai mult, moștenitorilor făgăduinței, nestrămutarea hotărârii Sale, a pus la mijloc jurământul ca, prin două fapte nestrămutate – făgăduința și jurământul – în care e cu neputință ca Dumnezeu să fi mințit, noi, cei ce căutăm scăpare, să avem puternic îndemn ca să ținem nădejdea pusă înainte, pe care o avem ca o ancoră a sufletului, neclintită și tare, intrând dincolo de catapeteasmă, unde Iisus a intrat pentru noi ca înaintemergător, fiind făcut Arhieru în veac, după rânduiala lui Melchisedec.

EVANGHELIE. MARCU 9, 17-32; MATEI 4, 25; 5, 1-12

În vremea aceea a venit un om la Iisus, zicându-I: Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut. Și, oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ și face spume la gură și scrâșnește din dinți și înțepește. Și am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut. Atunci Iisus, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Aduceți-l la Mine. Și l-au adus la El. Dar duhul, văzându-L pe Iisus, îndată l-a zguduit pe copil, iar acesta, căzând la pământ, se tăvălea spumegând. Și l-a întrebat pe tatăl copilului: Câtă vreme este de când i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: Din pruncie. Și de multe ori l-a aruncat și în foc și în apă ca să-l piardă. Dar, dacă poți să faci ceva, ajută-ne, fiindu-Ți milă de noi. Iar Iisus i-a zis: Dacă poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede. Și îndată, strigând, tatăl co-

Fraților, altădată erați întuneric, iar acum sunteți lumină întru Domnul; umblați ca fiii ai luminii! Pentru că roada luminii e în orice bunățate, dreptate și adevăr, încercând ce este bineplăcut Domnului. Și nu fiți părtași la faptele cele fără roadă ale întunericului, ci mai degrabă osândiți-le pe față. Pentru că, cele ce se fac întru ascuns de ei, rușine este a le și grai. Iar tot ce este pe față se descoperă prin lumină, căci tot ceea ce este descoperit lumină este. Pentru aceea, zice: «Deșteaptă-te cel ce dormi și te scoală din morți și te va lumina Hristos». Deci, luați seama cu grijă, cum umblați, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, că zilele sunt rele. Drept aceea, nu fiți fără de minte, ci înțelegeți care este voia Domnului. Și nu vă îmbătați de vin, în care este pierzare, ci vă umpleți de Duhul. Vorbiți între voi în psalmi și în laude și în cântări duhovnicești, laudând și cântând Domnului, în inimile voastre.

pilului a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinței mele! Iar Iisus, văzând că mulțimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicându-i: Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Ieși din el și să nu mai intri în el! Și, răcnind și zguduindu-l cu putere, duhul a ieșit; iar copilul a rămas ca mort, încât mulți ziceau că a murit. Dar Iisus, apucându-l de mână, l-a ridicat, iar el s-a sculat în picioare. După ce a intrat Iisus în casă, ucenicii Lui L-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim? El le-a zis: Acest neam de diavoli cu nimic nu poate ieși, decât numai cu rugăciune și cu post. Și, ieșind ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să știe cineva. Căci învăța pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului va fi dat în mâinile oamenilor și-L vor omorî, iar după ce-L vor omorî, a treia zi va

învia. Ei însă nu înțelegeau cuvântul și se temeau să-L întrebe.

În vremea aceea mulțimi multe mergeau după Iisus, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan. Văzând mulțimile, Iisus S-a suit pe munte și, așezându-Se, ucenicii Lui au venit lângă Dânsul; iar El, deschizându-Și gura, Îi învăța zicând: Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăția Cerurilor. Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia. Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni

pământul. Fericiți cei ce flămânez și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura. Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui. Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema. Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este Împărăția Cerurilor. Fericiți veți fi când, din pricina Mea, vă vor ocări și vă vor prigoni și, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

TÂLCUIRI

Când Domnul Iisus a venit pe pământ, cu adevărat toate popoarele credeau în puterea răului și în slăbiciunea a ceea ce este bun. Puterile cele rele stăpâneau lumea cu adevărat, așa încât Însuși Hristos a numit pe căpetenia lor, împăratul acestei lumi. Chiar și ocârmuitorii evreilor au pus pe seama dracilor și a puterii lor, toate lucrările cele Dumnezeiești ale lui Hristos. Domnul Iisus a venit în lume ca să rupă și să smulgă din rădăcină credința slabă a oamenilor în ceea ce este rău și să semene credința în ceea ce este bun în sufletele lor; credința în puterea atotcuprinzătoare a binelui și în firea de nebiruit și răbdătoare a binelui. Hristos nu a năruit, ci a întărit credința străveche, a oamenilor, în duhuri. Cu toate acestea, El a dezvăluit lumea duhovnicească, așa cum este ea cu adevărat, și nu așa cum li se părea oamenilor, care se aflau sub puterea drăcească înșelătoare(...)

Această lume este o lume a puterilor amestecate. Această lume este câmp de luptă, în care oamenii trebuie să aleagă în chip conștient și de bunăvoie: să-L urmeze pe Hristos Biruitorul, sau să-i urmeze pe dracii necurați și înfrânți. Hristos a venit ca Iubitor al oamenilor, pentru a arăta puterea binelui asupra răului și pentru a întări credința oamenilor în bine – și numai în bine.

Pericopa Evanghelică de astăzi povestește un exemplu, printre nenumărate altele, despre felul în care Domnul, în dragostea Lui pentru oameni, a descoperit încă o dată puterea binelui asupra răului, și chipul în care S-a străduit El să întărească credința în bine, ca fiind atotputernic și biruitor. Și iată un bărbat din mulțime a strigat, zicând: Învățătorule, ai milă de fiul meu, căci ste lunatic și face spume la gură și scrășnește din dinți. Și de multe ori l-a aruncat și în foc și în apă. Această întâmplare este povestită de alți doi

Evangheliști: Marcu (9:17-29) și Luca (9:37-42). Ei adaugă unele amănunte despre boala tânărului. El era singurul fiu la tatăl său și era posedat de duh mut. Când acest duh rău îl apuca, îl arunca la pământ și tânărul făcea spume la gură și scrășnea din dinți și înțepenea. Săgețile duhului celui rău erau îndreptate în același timp în trei direcții: înspre om, înspre întreaga zidire a lui Dumnezeu și înspre Dumnezeu Însuși. Băiatul era "lunatic".

Cum se poate aduce hulă lunii pentru boala omului? Dacă aceasta aduce nebunie și muțenie într-un om, de ce nu face același lucru cu toți? Diavolul nu se află în lună, ci în duhul cel rău, viclean care înșeală omul și se ascunde: el învinuiește luna pentru ca omul să nu-l învinuiască pe el. Diavolul caută în felul acesta să-l facă pe om să creadă că întreaga zidire a lui Dumnezeu este rea și că diavolul vine la om din natură și nu din duhurile cele rele, care au căzut de la Dumnezeu. Și victimele lor sunt lovite la schimbările lunii, pentru ca oamenii să gândească: "Vezi, acest diavol vine din lună!" – și, pentru că luna este de la Dumnezeu, urmează că acest diavol este de la Dumnezeu. Așa sunt înșelați oamenii de către aceste fiare prea crude și viclene. De fapt, tot ceea ce a zidit Dumnezeu este bun: și întreaga zidire se află în slujba oamenilor, pentru ajutorul lor, iar nu pentru nimicirea lor. Deși poate fi ceva care să împiedice mulțumirea trupească a omului, chiar și aceasta este spre slujirea sufletului său, spre veselirea și sporirea lui. "Ale Tale sunt cerurile și al Tău este pământul; lumea și plinirea ei Tu le-ai întemeiat" (Psalm 88:12). "Toate acestea mâna Mea le-a făcut ... zice Domnul" (Isaia 66:2). Așadar, când toate sunt de la Dumnezeu, toate trebuie să fie bune. Izvorul poate da numai atâta apă, câtă conține; nu atâta cât nu are. În Dumnezeu nu se află nici un pic de rău;

atunci, cum poate veni răul de la El, Izvorul numai a ceea ce este bun?

Mulți oameni neștiutori numesc rău toată suferința. În realitate, nu toată suferința este rea, ci, există suferință care este lucrarea diavolului și mai există suferință care este vindecătoare de rău, răul însuși fiind duhul cel rău care lucrează în omul nebun și necumpătat. Suferința și nefericirea care au căzut asupra multor împărați ai Israelului, care au făcut ceea ce este rău în ochii Domnului, au fost lucrarea și urmarea păcatului lor. Cu toate acestea, suferința și nefericirea pe care Domnul le îngăduie să cadă asupra celor dreți, nu este lucrarea diavolului, ci un leac, atât pentru cei dreți, cât și pentru cei din jurul acestora, care înțeleg că suferința lor este trimisă de la Dumnezeu pentru binele lor. Atunci, suferința care vine din lovirile duhurilor rele asupra omului, sau ca o urmare a păcatului, este rea. Dar suferința pe care Dumnezeu o îngăduie să cadă asupra oamenilor, pentru a-i curăți în întregime de păcat, îi scoate de sub puterea diavolului și îi aduce aproape de Dumnezeu – această suferință curățitoare nu este nici de la diavol, nici nu este rea în sine, ci este de la Dumnezeu, pentru binele

oamenilor. “Bine este mie că m-ai smerit ca să învăț îndreptările Tale” (Psalm 118:71), spune înțeleptul Împărat David.

Diavolul este rău și calea diavolului este păcatul. În afara diavolului și a păcatului, nu există nici un fel de rău. Duhul cel rău este răspunzător pentru chinurile și suferințele acestui tânăr, nu luna. Dacă Dumnezeu, în dragostea Lui pentru oameni, nu ar înfrâna duhurile cele rele și nu i-ar ocroti pe oameni de acestea, fie nemijlocit, fie mijlocit, prin îngerii Săi, atunci, cât ai clipi din ochi, duhurile cele rele ar zdrobi întreaga lume în suflet și în trup, tot așa cum lăcustele zdrobesc semințele pe câmp.

“Și am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut.” A spus Domnului tatăl copilului bolnav. Trei dintre ucenici nu erau de față: Petru, Iacov și Ioan, care fuseseră cu Domnul pe muntele Tabor când El S-a schimbat la față și coborâseră muntele împreună cu El, ca să găsească la poalele muntelui mulțime adunată în jurul celorlalți Apostoli și al copilului cel bolnav. Negăsindu-l pe Hristos, tatăl cel îndurerat și-a adus fiul la ucenicii lui Hristos, dar nu le stătuseră lor în putință să-l ajute. Ei nu l-au putut ajuta, mai întâi,

pentru lipsa lor de credință; în al doilea rând, pentru lipsa de credință a tatălui copilului și, în al treilea rând, pentru întreaga lipsă de credință a cărturarilor care erau de față, în jurul ucenicilor, cu care se aflau în stare de război (Marcu 9:16)(...)

Acest tată nu se poartă, nici nu vorbește ca acesătia, ci Îi spune lui Hristos: “Dar de poți ceva, ajută-ne” (Marcu 9:22). Dar de poți ceva! Sărmanul om; desigur că el știa foarte, foarte puțin despre puterea lui Hristos, ca să vorbească astfel cu Cel care poate toate lucrurile să le facă. Credința sa cea slabă a slăbit chiar și puterea Apostolilor de a-l ajuta și au mai ajutat la aceasta și defăimările cele răutăcioase ale cărturarilor împotriva lui Hristos și a ucenicilor Lui. “Dar de poți face ceva!” aceasta descoperă doar o scânteie ștersă de credință – foarte, foarte mică și care se stinge ușor. Iar Iisus, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios și îndărătnic, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Domnul a grăit această ocară tuturor în general: tuturor necredincioșilor și tuturor celor cu puțină credință din Israel și tuturor celor care se aflau în fața Lui: tatălui copilului bolnav, ucenicilor și, în mai ales, cărturarilor. “O, neam necredincios!” Cu alte cuvinte: O, neam care s-a înrobit răului, diavolului, care crede cu neclintire în puterea diavolului, care slujește diavolului cu slugărnice, și se împotrivesc binelui și se împotrivesc lui Dumnezeu; care are o credință slabă în bine sau lipsește cu desăvârșire, și fuge de bine cu răzvrătire! Și de aceea Domnul adaugă cuvintele: “și îndărătnic”. El a vrut în felul acesta să arate de unde vine necredința – din stricăciune sau, și mai lămurit – din păcat.

Necredința este urmarea; stricăciunea este pricina. Necredința este unirea cu diavolul, dar

păcatul – stricăciunea – este calea care duce la această unire. Stricăciunea este starea de a fi căzut de la Dumnezeu și necredința este întunericul, slăbiciunea și groaza în care este aruncat omul când cade de la Dumnezeu. Dar vedeți câtă grijă are Domnul și cât de prevăzător este El în zicerile pe care le rostește. El nu spune pe nume, ci vorbește în general. El nu îi judecă pe oameni, ci îi deșteaptă. Nici nu Îl preocupă să aducă vreo ocară asupra vreunui om oarecare și nici să-i umilească pe oameni, ci le trezește conștiința și îi ajută ca să se ridice deasupra lor înșile.

Ce învățătură mare este aceasta pentru vremurile noastre, pentru neamul nostru, care dă drumul cuvintelor atât de grabnic și îndată se simte ocărât! Dacă

oamenii de astăzi, numai s-ar sili și și-ar măsura vorbele pe care le rostesc și dacă ar pune capăt ocărilor unora față de alții, jumătate din răul din lume ar dispărea și jumătate din duhurile cele rele ar fi izgonite din mijlocul oamenilor. Auziți cât vorbește de înțelept marele Apostol Iacov, învățând de bine din exemplul Învățătorului: “Toți greșim în multe chipuri; dacă nu greșește cineva în cuvânt, acela este bărbat desăvârșit, în stare să înfrâneze și tot trupul. Dar, dacă noi punem în gura cailor frâul, ca să ni-i supunem, ducem după noi și trupul lor întreg.” (Iacov 3:2-3).

Care este semnificația cuvintelor lui Hristos: “Până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi?” Închipuiți-vă un om nobil și luminat, izgonit printre sălbatici, ca să viețuiască împreună cu ei. Sau închipuiți-vă un împărat mare, lăsându-și tronul și coborând în așezământul vagabonzilor murdari, nu numai ca să viețuiască împreună cu ei și ca să cerceteze felul lor de viață, ci și ca să-i învețe să gândească, să simtă și să lucreze ca împărații, cu noblețe și cu inimă mare. După trei zile n-ar striga fiecare împărat pământesc: “Până când voi fi cu voi?” N-ar fi prea multă urgie, prostie, murdărie și duhoare după trei zile? Dar Domnul Iisus, Împăratul împăraților, a rostit cu glas aceste cuvinte, abia după treizeci și trei de ani de viețuire printre oameni, care erau mai departe de înălțimea Lui, decât erau oamenii cei mai sălbatici, de omul cel mai civilizat și mai nobil, și cu mult mai departe decât vagabonzii cei mai murdari, față de cei mai mari împărați de pe pământ. Probabil că El nu a măsurat timpul în zile și în ani, ci în lucrările și minunile pe care le făcuse El înaintea feței miilor de oameni și în învățătura răspândită și semănată în multe mii de suflete omenești.

Și după toate aceste lucrări și minuni, învățătura și întâmplările ce puteau cuprinde o perioadă de o mie de ani, așa cum sarea dă gust pentru o mie de neamuri de oameni, El a văzut de îndată că ucenicii Săi nu puteau vindeca un singur copil epileptic, și să izgonească un singur duh rău dintr-un om, cu toate că El îi învățase cu cuvântul și cu exemplul, cum să alunge legiunile. Și El a auzit un păcătos cu credință puțină spunându-I: “Dar de poți face ceva ... ajută-ne!” (Marcu 9:22).

Când Domnul mustrase pe cei care erau de față, pentru lipsa lor de credință, El le-a poruncit să-l aducă la El pe copilul cel bolnav: “Aduceți-l la Mine”. Și El a certat diavolul și diavolul a ieșit de îndată din

copil și copilul s-a vindecat în ceasul acela. Aceasta este relatarea lui Matei. Ceilalți doi evangheliști dau amănunte despre lucrurile care s-au petrecut înainte de adevărata vindecare a copilului. Iată cele trei amănunte: mai întâi, că Hristos a întrebat pe tatăl de câtă vreme era bolnav fiul său; în al doilea rând, că El a întărit credința, ca o trebuință de netăgăduit a vindecării; și în al treilea rând că, pe când copilul era adus la Hristos, diavolul îngrozitor l-a chinuit cu înfricoșare pe copil, apoi l-a lăsat și a plecat. “Câtă vreme este de când i-a venit aceasta?” (Marcu 9:21), a întrebat Iisus pe tatăl copilului bolnav. El nu a pus această întrebare pentru El, ci pentru cei din jurul Lui. El văzuse totul limpede și știa că boala băiatului era de multă vreme. Și tatăl a răspuns: “Din copilărie”.

Să audă și să știe toți, ce suferințe îngrozitoare vin de la duhurile cele rele și cât de puternic îl ocrotește Dumnezeu pe om, fără de care duhurile rele ar fi pierdut de foarte multă vreme atât trupul, cât și sufletul copilului, în întregime; și, în cele din urmă, ce putere mare are Fiul lui Dumnezeu asupra celui mai nebun dintre duhurile cele rele. “Fie-Ți milă de noi”, spune lui Hristos tatăl copilului. “De noi”, spune el, nu numai de copil. Pentru că suferința copilului este în același timp și a tatălui și a întregii case și familii. Dacă s-ar vindeca copilul, s-ar ridica o mare povară de pe multe suflete omenești. Iisus i-a zis: “De poți crede, toate sunt cu puțință celui ce crede” (Marcu 9:23).(...)

Dar vezi cum, încă o dată, Domnul îmbină în chip înțelept, fermitatea cu blândețea. El dă la

iveală necredința, vorbește în termeni generali, trezind credința în toți, dar nu umilește pe cineva anume, în chip personal. Dar acum, când El Se îndreaptă către cel care se roagă de El să-l milostivească, El nu vorbește aspru, ci cu mare grijă și cu blândețe: “De poți crede”. Asemenea grijă și blândețe din partea lui Hristos a pricinuit lucrarea dorită. Tatăl a strigat și a spus cu lacrimi: “Cred, Doamne! Ajută necredinței mele!” (Marcu 9:24).

Nimic nu topește gheața necredinței cu atâta repejune ca lacrimile. În clipa aceea, când omul acesta plângea înaintea Domnului, el se pocăia de necredința lui de odinioară și, în lăuntru său, atunci când se afla înaintea lui Dumnezeu, credința lui a crescut, clo-

cotind ca iureșul apelor umflate ale râurilor. Și atunci el a dat glas cuvintelor care au rămas ca o vestire de tărie pentru oamenii tuturor vremurilor: “Cred, Doamne! Ajută necredinței mele!” Aceste cuvinte arată că omul nici măcar nu poate veni la credință fără ajutorul lui Dumnezeu. Omul poate veni numai la o credință slabă, prin puterile lui: la o credință în bine și rău sau, cu alte cuvinte, la o îndoială în ceea ce privește binele și răul. Dar calea este cu adevărat foarte lungă, de la o anumită măsură a credinței, până la credința adevărată, și nici un om nu poate urma această cale, fără mâna călăuzitoare a lui Dumnezeu. “Ajută-mă, o, Doamne, să cred întru Tine!” “Ajută-mă să nu cred în diavol!” “Ajută-mă să scap cu totul de diavol și să mă unesc cu Tine!” Acesta este înțelesul cuvintelor: “Ajută necredinței mele!”

Și când au adus ei copilul, apropiindu-se el, demonul l-a aruncat la pământ și l-a zguduit. (Luca 9:42). Acesta a fost

ultimul lucru pe care Dumnezeu l-a îngăduit diavolului, pentru ca toți oamenii să vadă înfricoșarea și groaza pe care este în stare să le aducă diavolul asupra omului, și să se lămurească cât de puțină este puterea omului, chiar și puterea celor mai buni doctori din lume, ca să mântuiască viața unui singur om dintr-o asemenea înfricoșare și groază; și așa, văzând puterea diavolului și înțelegând că ei sunt lipsiți în întregime de orice ajutor, oamenii să poată cunoaște puterea măreață și sfântă a Domnului Iisus. Evanghelistul Marcu citează aici cuvintele pe care le-a rostit Domnul duhului rău: “Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Ieși din el și să nu mai intri în el!” (Marcu 9:25). “Eu îți poruncesc”, spune Domnul. El este izvorul puterii și tăriei și nu are nevoie să împrumute de la nimeni altul. “Toate câte are tatăl ale Mele sunt” (Ioan 16:15), a spus Domnul Iisus cu un alt prilej. Și acum, după cum vedem, El dovedește aceasta prin fapte. “Eu vorbesc de la Mine; îți poruncesc prin puterea Mea și cu puterea mea te izgonesc.”

Să fie lămurit oamenilor că El nu este unul dintre prooroci, care a făcut anumite fapte cu ajutorul lui Dumnezeu, ci Fiul Dumnezeului Celui viu, pe care proorocii L-au vestit și oamenii Îl așteptau. Trebuie să mai observăm și partea a doua a poruncii lui Hristos către diavol: “Să nu mai intri în el!” Deci, Domnul

Sfântul Nicolae Velimirovici

îi poruncește nu doar să iasă din el, ci să nu se mai întoarcă la copil, care pătimise îndelung. Aceasta înseamnă că omul, chiar după ce a fost curățit, poate să atragă din nou necurăția la el. Diavolul care a fost scos din om poate să se întoarcă la el. Aceasta se întâmplă atunci când păcătosul care s-a pocăit și a fost iertat de Dumnezeu, se întoarce la vechiul său păcat. Atunci diavolul intră în el din nou(...)

Când ucenicii erau împreună cu Hristos, numai ei singuri, aceștia L-au întrebat: "De ce noi n-am putut să-l scoatem?" Iar Iisus le-a răspuns: "Pentru puțină voastră credință. Căci adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință cât un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, și se va muta; și nimic nu va fi vouă cu neputință."

Pricina neputinței este necredința, în chip lămurit. Cu cât credința este mai mare, cu atât și puterea este mai mare, cu cât credința este mai mică, cu atât și puterea este mai mică(...)

Credința poate muta munții din loc; nu există ceva care să nu poată face credința. Un grăunte de muștar este foarte mic, dar mirosul lui pătrunde un întreg vas cu mâncare. (Chiril al Ierusalimului spune în Catehezele sale nr. V: "Așa cum un grăunte de muștar, de mărime mică, dar cu lucrare puternică, atunci când este semănat într-un loc mic, dă muguri mulți și, când a crescut, poate adăposti păsări, tot la fel și credința din suflet, foarte degrabă săvârșește faptele cele mai mari. Tot la fel și credința în El, că poți primi de la El o credință lucrătoare ce depășește tăria omenească.") Dacă încă ai credință cât un grăunte de muștar, munții se vor duce de la fața ta și se vor muta dintr-un loc într-altul. Atunci, de ce Domnul Însuși nu a mutat munții? Pentru că nu a fost trebuincios pentru El, să facă acest lucru. El a făcut numai acele minuni care erau trebuincioase și de folos oamenilor, pentru mântuirea lor(...)

Dar există munți mai mari, ținuturi muntoase mai sălbatice, poveri și vlăguire mai îngrozitoare pentru sufletul omului, decât grijile lumești, legăturile și lanțurile lumești? Cel care este în stare să doboare muntele acesta din sufletul omului și să-l arunce în mare, a mutat într-adevăr munții cei mai mari și mai grei din lume. "Dar acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune și cu post." Postul și rugăciunea sunt cei doi stâlpi ai credinței; două focuri vii care ard duhurile cele rele. Prin post, toate patimile trupești sunt potolite și nimicite, mai ales amestecătura; prin

rugăciune, toate celelalte patimi ale sufletului, inimii și minții sunt domolite și strivite: intențiile rele și faptele rele, răzbunarea, zavistia, ura, răutatea, mândria, ambiția și altele.

Prin post, se curăță mădularele trupului și ale sufletului de murdăria patimilor și a năravurilor lumești; prin rugăciune, harul Duhului Sfânt se pogoră în vasul gol, curățit – și plinătatea credinței stă în sălășuirea Duhului lui Dumnezeu în om. Din vremuri nepovestite, Biserica Ortodoxă a dat o mare greutate postului, ca leac încercat și cu bune urmări asupra patimilor trupești, și l-a arătat ca armă puternică împotriva duhurilor rele. Toți cei care nesocotesc sau nu primesc postul, de fapt, nesocotesc sau nu primesc o poruncă limpede și hotărâtoare a Domnului Iisus din rânduiala mântuirii omului. Rugăciunea este întărită și sporită prin post; credința se întărește prin post și prin rugăciune – și credința mută munții, scoate demonii și face cu putință, ceea ce este cu neputință.

Ultimele cuvinte ale lui Hristos din pericopa Evanghelică de astăzi, par să nu aibă nici o legătură cu întâmplarea povestită. După marea minune de vindecare a copilului posedat de diavol, pe când oamenii se minunau de aceasta, Domnul a început dintr-o dată să vorbească ucenicilor Săi despre Patima Lui: "Fiul Omului va să fie dat în mâinile oamenilor, și-L vor omorî, dar a treia zi va învia." De ce, după această minune, ca și după alte minuni ale Lui, Domnul vorbește ucenicilor despre Patima Lui? Pentru că, atunci când va veni vremea care trebuie să vină, inimile lor să nu se teamă. El le spune aceasta după marile Lui minuni, așa încât această veste mai dinainte să se asemene cu marile Lui minuni, și cu mărirea, cu slava și cu bucuria cu care a fost așteptat și însoțit, ca să se întipărească mai bine în mințile

oamenilor. Dar El mai spune aceasta și ca învățătură, nu doar Apostolilor, ci și nouă, că după asemenea fapte mari, noi nu trebuie să așteptăm răsplată de la oameni, ci să fim pregătiți pentru ceea ce este mai rău și pentru cele mai grele lovituri și umiliri chiar de la cei pe care i-am ajutat mai mult.

Cu toate acestea, Domnul nu a spus mai dinainte numai despre suferința și moartea Lui, ci și despre Învierea Lui. La capătul tuturor acestora va fi Învierărea, biruința și slava veșnică(...)

Sf. Nicolae Velemirovici
*Predică la duminica a IV-a din postul mare
a vindecării fiului lunatic*

CUVÂNT DE LA PĂRINȚI

Prăznuim acum pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Ioan Scărarul. Sfântul Ioan făcea parte dintr-o familie de mare vază și a primit o educație înaltă pentru acele vremuri, dar încă din tinerețea sa a lepădat toate și a mers în muntele Sinai, viețuind patruzeci și cinci de ani în pustie, la poalele acestui munte.

Biserica fericește pomenirea lui, fiindcă el a scris o carte de mare însemnătate pentru toată lumea creștină, care se cheamă „Scara”, în această carte, Sfântul Ioan înfățișează învățătura despre toate virtuțile creștinești și mijloacele de a urca pe treptele lor spre desăvârșire. Despre această sfântă carte s-ar putea spune foarte multe, dar astăzi vom vorbi despre ceea ce ne poate ridica foarte mari piedici în calea spre mântuire: despre cuvânt. Sfântul Apostol Iacov vorbește despre limba noastră, despre cuvântul nostru, astfel:

Limba mic mădular este, dar cu mari lucruri se fălește! Puțin foc mult codru aprinde: foc este și limba, lume a fărădelegii. Limba își are locul ei între toate mădularele noastre, dar spurcă tot trupul și aruncă în foc drumul vieții, după ce a fost aprinsă ea însăși de focul gheenei (Iac. 3, 5-6).

Incendiul ne mistuie avutul, aduce în inimile noastre mare tulburare și frică – și iată că Sfântul Apostol Iacov compară cu incendiul limba noastră neînfrântă. Toată viața noastră va deveni neliniștită și dure-roasă, fiindcă limba rea și necredincioasă este aprinsă de focul gheenei.

Orice fel de fiare și de păsări, de târâtoare și de vietăți din mare a fost și este îmblânzită de firea ome-nească, dar limba nimeni dintre oameni nu poate s-o îmblânzească! Ea este un rău fără astâmpăr; ea este plină de venin aducător de moarte. Cu ea binecuvântăm pe Dumnezeu și Tatăl, și cu ea blestemăm pe oameni, care sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu. Din aceeași gură ies binecuvântarea și blestemul. Nu trebuie, frații mei, să fie așa acestea (Iac. 3, 7-10).

Nu trebuie să spurcăm astfel gurile noastre, care se ating de Sfântul Potir, primind nemuritorul și de viață făcătorul Trup și Sânge al lui Hristos.

Nu trebuie ca din gurile voastre să curgă alături de cuvinte bune, cuvinte de iubire, și cuvinte de blestem, care sunt osândite de Dumnezeu.

Din gura voastră să nu iasă nici un cuvânt rău, ci numai ce este bun, spre zidirea cea de trebuință, ca să dea har celor care ascultă (Efes. 4, 29).

Sfântul Apostol Iacov dă mărturie:

Dacă cineva socoate că e cucernic, dar nu își ține limba în frâu, ci își amăgește inima, cucernicia acestuia este zadarnică (Iac. 1, 26).

Nu puțini sunt între noi cei care se cred evlavioși, dar nu își înfrânează limba; nu puțini sunt cei care după ce se întorc de la biserică, unde au ascultat cuvintele lui Hristos și chiar s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Lui, varsă cuvinte rele și veninoase peste aproapele lor. Dar câți nu sunt între noi cei ale căror guri nu-s îngrădite cu nimic, ci vorbesc mereu, fără conținere, pălăvrăgind și iar pălăvrăgind de dimineața până seara! Și, se înțelege, în această pălăvrăgeală sunt o mulțime de vorbe deșarte, rele – în timp ce însuși Domnul Iisus Hristos ne-a zis:

Vă spun că pentru orice cuvânt deșert pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în Ziua Judecării, căci din cuvintele tale vei fi găsit drept, și din cuvintele tale vei fi osândit (Mt. 12, 36-37).

Oamenii cu adevărat evlavioși sunt întotdeauna într-o concentrare adâncă, se cufundă în sine, privesc în propriile inimi – iar gurile flecare nu doar că flecăresc la nesfârșit, ci varsă otravă de aspidă, de viperă (Ps. 139, 3): cuvinte otrăvite de osândire, clevetire și defăimare, înjurături dezgustătoare. Iar Domnul Iisus Hristos a interzis cu asprime orice cuvânt de ocară, chiar și cel mai puțin grosolan:

Cine va zice fratelui său: „netrebnicule”, vrednic va fi de judecata sinedriului, iar cine îi va zice: „nebunule”, vrednic va fi de gheena focului (Mt. 5, 22).

Vedeți ce curăție desăvârșită cere limbii noastre Domnul Iisus Hristos?

Din păcate, între creștini sunt mulți vorbitori de rău, mulți oameni care își clevetesc aproapele. Iar Sfântul Apostol Pavel, vorbind de cei ce nu vor moșteni împărăția Cerurilor – de hoți, adulteri, închinători la idoli – îi pune în rând cu aceștia și pe vorbitorii de rău:

Vorbitorii de rău nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu (1 Cor. 6, 10).

Chiar dacă ne abținem cu luare-aminte și cu strictețe de la cele mai respingătoare înjurături, de la cele mai putrede cuvinte, de la osândirea aproapeleului, de la

clevetire și bârfe, tot vom fi vinovați de grăire în deșert. Noi grăim în deșert întotdeauna și peste tot. Dar iată ce-i spune Sfântul Apostol Pavel lui Timotei:

O, Timotei! Păzește comoara care ți s-a încredințat, depărtându-te de vorbirile deșarte și lumești și de împotrivirile științei mincinoase. De deșartele vorbiri lumești ferește-te (1 Tim. 6, 20; 2 Tim. 2, 16), adică îi interzice chiar să rămână acolo unde se grăiește în deșert.

Dar ce înseamnă „împotrivirile științei mincinoase”, de care apostolul Pavel îi poruncește lui Timotei să se depărteze? Sunt disputele pe care le poartă cu plăcere în jurul celor sfinte oamenii care se socot „autorități” în domeniu, care cred despre sine că au o

pădat cu totul de vorbire – iar cuviosul avvă Agaton, ca să-și biruie limba, ca să și-o înfrâneze, s-o dezvețe de grăirea deșartă, a purtat o pietricică sub limbă timp de trei ani. Vedeți ce însemnătate dădeau sfinții cuvântului? Și noi trebuie să luăm exemplul de la ei.

Când se citesc parimiile, răsună deseori cuvintele: Întru binecuvântarea dreptilor se va înălța cetatea, iar prin gura necredincioșilor se dărâmă (Pilde 11, 11). Ce să însemne asta? Ce poate fi? Nu este o exagerare, ci purul adevăr. Puterea cuvântului omenesc este uriașă. El e în stare să lase o urmă adâncă, de neșters în inimi, el zidește dacă e plin de dragoste și bunătate sau dărâmă dacă, dimpotrivă, e plin de vrăjmășie și ură.

Dacă binecuvântarea dreptilor se întinde asupra cetății, dacă în inimile oamenilor pătrund sfintele lor cuvinte, cetatea se înalță, iar bunăstarea duhovnicească, prin urmare și cea materială, de asemenea crește și sporește. Iar dacă gurile necredincioșilor spurcă inimile celor din jurul lor cu vorbe asemănătoare unor aburi otrăvitori, întreaga viață duhovnicească a poporului se strică. O asemenea cetate poate ajunge pustie în deplinul înțeles al cuvântului.

Răspunderea noastră pentru orice cuvânt putred este înfricoșătoare și mare, fiindcă prin aceste cuvinte necurate nu numai că ne otrăvim pe noi

înșine, ci otrăvim de asemenea inima și mintea aproapelui.

La fiecare Liturghie a Darurilor Înainte-sfințite auziți sfânta cântare: „Să se îndrepteze rugăciunea mea...” Luați aminte cu adâncă umilință la spusele: „Pune, Doamne, pază gurii mele și ușă de îngrădire împrejurul buzelor mele”. Mulți se mulțumesc însă doar cu această umilință; după ce pleacă din biserică, ea se stinge în ei treptat și uită că nu trebuie doar să ceară de la Dumnezeu ca El să „pună pază gurii”, ci și să se străduiască ei înșiși întreaga viață să-și înfrâneze limba nelegiuită, în care lucrare să ne ajute tuturor Domnul și Dumnezeul nostru Iisus Hristos. Amin.

Sfântul Luca al Crimeii
Predici, Editura Sophia, București, 2010

înaltă educație teologică, dar care sunt de fapt cu desăvârșire deșerte duhovnicește.

Grăirea în deșert pustiește până în adânc sufletul. Noi ne facem singuri răni grave nu numai când rostim cuvinte putrede și deșarte, ci și când ascultăm asemenea cuvinte ieșind din guri străine. Multora le place să asculte bârfe și clevetiri despre aproapele lor și sunt la fel de vinovați înaintea lui Dumnezeu ca și cei pe care îi ascultă.

A te înfrâna de la cuvinte rele, vorbe deșarte și a te învăța să taci e o sarcină grea. Mulți nevoitori s-au ostentat din greu întreaga viață ca să își înfrâneze limba, urmărind-o cu strictețe, punându-i fel și fel de îngrădiri – însă aceasta tot aluneca deseori din stăpânirea lor cum alunecă peștele din mâini, fiindcă așa e limba: alunecoasă și foarte mișcătoare. Mulți asceți s-au le-

SĂ CÂNTĂM DOMNULUI

Troparul Sfântului Cuvios Ioan Scărarul - glasul 1

Locuitor pustiului și înger în trup și de minuni făcător te-ai arătat, de Dumnezeu purtătorule, Părintele nostru Ioane; cu postul, cu privegherea și cu rugăciunea, cereștile daruri luând, vindeci pe cei bolnavi și sufletele celor ce aleargă la tine cu credință. Slavă Celui ce ți-a dat ție putere! Slavă Celui ce te-a încununat pe tine! Slavă Celui ce lucrează prin tine tuturor tămăduiri!

Luminânda Sfântului Cuvios Ioan Scărarul – glasul 2

Depărtatu-te-ai de desfătarea lumească, cuvioase, ca de ceva vătămător și, veștejindu-ți trupul cu nemâncarea, ai înnoit tăria sufletului și ai câștigat slavă cerească, vrednicule de laudă. Pentru aceasta nu înceta rugându-te pentru noi, Ioane.

Condacul Sfântului Cuvios Ioan Scărarul - glasul 4

Întru înălțimea înfrânării te-a pus pe tine Domnul, ca pe o stea adevărată și nerătăcită, luminând marginile, învățătorule Ioane, părintele nostru

GÎNDUL ZILEI

*Toate sunt cu putinta celui ce crede (Marcu 9, 23).
Cred, Doamne! Ajuta necredintei mele (Marcu 9,24).*

Scara Duhovnicească